

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma pakeisti Darbo laiko ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (toliau – Aprašas), – nustatyti, kad visas išimtis dėl tachografo naudojimo, kurios numatytos 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 561/2006 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo ir iš dalies keičiančiame Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 3821/85 ir (EB) Nr. 2135/98 bei panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 561/2006), būtų galima taikyti Lietuvos Respublikoje. Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 numato dviejų rūšių išimtis: dėl viso Reglamento (EB) Nr. 561/2006 netaikymo¹ ir dėl Reglamente (EB) Nr. 561/2006 įtvirtintų vairavimo ir poilsio laikotarpių². Išimties dėl Reglamente (EB) Nr. 561/2006 įtvirtintų vairavimo ir poilsio laikotarpių gali būti taikomos valstybės narės teritorijoje, jeigu valstybė narė jas įtvirtina ir nustato joms individualias sąlygas³. Minėtos sąlygos Lietuvos Respublikoje nustatytos Apraše.

Aprašo pakeitimu siūloma įteisinti nuostatą, kad Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies a–d ir f–r punktuose minimose transporto priemonėse būtų neprivaloma įrengti tachografo, tačiau būtų privaloma laikytis Apraše nustatyto darbo ir poilsio režimo naudojant vairuotojo darbo (pamainų) grafiką. Atkreiptinas dėmesys, kad išimties dėl tachografo nenaudojimo vairavimo trukmės, pertraukos ir poilsio laikotarpių apskaitai, nustatant individualias sąlygas, numatomos baigtiniam transporto priemonių sąrašui. Dauguma jų – specialios paskirties krovininės transporto priemonės, kuriomis važiuojama ne didesniu kaip 100 kilometrų atstumu nuo ūkio subjekto buvimo vietos. Siūlomas teisinis reguliavimas aktualus žemės ūkio, sodininkystės, miškų ūkio, gyvulininkystės ar žuvininkystės ūkio subjektų naudojamoms arba jų be vairuotojo išsinuomotoms transporto priemonėms kroviniams 100 kilometrų spinduliu nuo ūkio subjekto buvimo vietos išvežioti, kai tai sudaro šių ūkio subjektų verslo dalį, taip pat transporto priemonėms, naudojamoms mokant vairuoti, su kanalizacijos sistemų, apsaugos nuo potvynių, vandens, dujų ir

¹ Reglamento (EB) Nr. 561/2006 3 straipsnis.

² Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnis.

³ Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalis.

elektros priežiūros paslaugomis, kelių priežiūra ir kontrole, buitinių atliekų surinkimu ir šalinimu susijusioms transporto priemonėms, nuo 0 iki 17 vietų turinčioms transporto priemonėms, skirtoms keleiviams vežti tik nekomerciniais tikslais, ir kitiems Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies a–d ir f–r punktuose nurodytiems vežimams kelių transporto priemonėmis. Apraše įteisinus siūlomas nuostatas, vadovaujantis Techninių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų reikalavimais⁴, minėtose transporto priemonėse privalomosios techninės apžiūros metu tachografas nebūtų tikrinamas.

Subjektams, vykdančioms tarptautinius keleivių ir krovinių vežimus už atlygį, ir subjektams, kurie nenurodyti Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies a–d ir f–r punktuose, vykdančioms vidaus vežimus, tachografo naudojimas išliks privalomas.

Pažymėtina, kad žemės ūkio subjektų, komunalines atliekas surenkančių subjektų, kelių priežiūrą vykdančių bendrovių, vairuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo mokyklų atstovai ir fiziniai asmenys – gausių šeimų nariai, nevykdantys keleivių vežimo veiklos už atlygį, o tik šeimos reikmėms naudojantys mikroautobusus nuo 10 iki 17 vietų, ne kartą kreipėsi į Susisiekimo ministeriją ir (ar) Lietuvos transporto saugos administraciją prašydami Lietuvos Respublikoje pritaikyti visas Reglamento (EB) Nr. 561/2006 nustatytas galimas išimtis ir nereikalauti jų valdomose M₂, N₂ ir N₃ klasių⁵ transporto priemonėse įsirengti tachografo. Lietuvos ūkininkų sąjunga XXXVII suvažiavimo, įvykusio 2023 m. birželio 9 d., rezoliucijoje (6 punktas) pabrėžtinai *reikalauja* suderinti teisės aktus taip, kad iš ūkininkų nebūtų reikalaujama ūkio kroviniame transporte įdiegti tachografų, kai kroviniai vežami ne didesniu kaip 100 km atstumu nuo ūkio.

Siūlomas teisinis reguliavimas paveiktų apie 3 000 transporto priemonių techninius reikalavimus. Valstybės įmonės „Regitra“ pateiktais Kelių transporto priemonių registro duomenimis, 2023 m. rugsėjo 13 d. Lietuvos Respublikoje buvo įregistruotos specialios paskirties N₂ ir N₃ klasių transporto priemonės:

- betonvežiai – 351;
- dumblavežiai – 541;
- gyvuliniai sunkvežimiai – 163;
- sunkvežimiai statybiniams mechanizms vežti – 53;
- šiukšliavežiai – 628;
- valymo (kelių priežiūros) automobiliai – 860.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis (2023 m. 6 mėnesiai), apdraustų sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojų skaičius pagal ekonominės veiklos klasifikatorius:

- žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė – 1 290;
- vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas – 1 390;
- elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas – 140;
- kelių ir automagistralių tiesimas – 724;
- betono gaminių, skirtų statybinėms reikmėms, gamyba – 122;
- vairavimo instruktoriai – 509.

Iš viso tai maksimaliai galėtų paveikti 4 175 apdraustus minėtų sektorių sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojus, tačiau pažymėtina, kad ne visi šie apdraustieji vairuoja išimtinai tik transporto priemones, numatytas Reglamento (EB) Nr. 561/2006 13 straipsnio 1 dalies a–d ir f–r punktuose, todėl realus jų skaičius mažesnis. Atkreiptinas dėmesys, kad, 2023 m. 6 mėnesių duomenimis, iš viso apdraustų dirbančių sunkiasvorių sunkvežimių ir krovinių transporto priemonių vairuotojų buvo 87 680.

⁴ Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2022 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. 2BE-260 „Dėl Techninių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų reikalavimų patvirtinimo“.

⁵ Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų, patvirtintų Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, III skyrius.

Nutarimo projektas buvo teiktas išvadoms gauti Teisingumo ministerijai, Žemės ūkio ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Valstybinei darbo inspekcijai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracijai, asociacijai „Investors Forum“, Lietuvos darbdavių konfederacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijai, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams, Lietuvos verslo konfederacijai, Respublikinei jungtinei profesinei sąjungai.

Žemės ūkio ministerija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos komunalinių atliekų tvarkytojų asociacija pastabų dėl Nutarimo projekto neturėjo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė Nutarimo projektą suderino be pastabų.

Atsižvelgta į Teisingumo ministerijos, Lietuvos ūkininkų sąjungos, Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracijos pastabas ir pasiūlymus. Neatsižvelgta į Lietuvos pramonininkų konfederacijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktus pasiūlymus, todėl pridedama derinimo pažyma. Kitos institucijos pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Nutarimo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, tačiau tiesiogiai šios programos nuostatų neįgyvendina.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje.

Nutarimo projektas 2023 m. spalio 31 d. buvo svarstytas tarpinstituciniame pasitarime Lietuvos Respublikos Vyriausybėje. Susisiekimo ministerija patikslino Nutarimo projekto teikimą pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabas ir parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio sprendimo projektą, kuriuo išipareigoja iki 2024 m. spalio 1 d. pateikti duomenis ir informaciją dėl šio sprendimo įgyvendinimo eigos bei pasiūlymus dėl tolesnio projektu teikiamų pakeitimų galiojimo.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės (l. e. grupės vadovo pareigas Dmitrijus Bialas, tel. +370 659 17473, el. p. dmitrij.bial@sumin.lt) patarėjas Gintaras Aliksandravičius (tel. +370 659 05658, el. p. gintaras.aliksandravicius@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, pakeitimo“ projektas, 2 lapai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“, pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, 1 lapas.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis